

“We verminderen druk op gevoelige punten”

In woonzorgcentrum Leiehome in Drongen komen doorligwonden voor, maar eerder beperkt. De bewoners worden goed opgevolgd en bij signalen wordt een adequate behandeling gestart.

Anne Verbeken, hoofdverpleegkundige woonzorgcentrum Leiehome en verantwoordelijk voor VTO, Vorming, Training en Opleiding

Anne Verbeken werkte 20 jaar als hoofdverpleegkundige in woonzorgcentrum Leiehome en is nu verantwoordelijk voor VTO, Vorming, Training en Opleiding. Dat is gericht naar de eigen medewerkers, maar ook naar de studenten die in Leiehome stage lopen. Er is een actief beleid omtrent doorligwonden en dat levert positieve resultaten op. Anne Verbeken: “In Leiehome houden we de cijfers goed bij. We werken met het kwaliteitssysteem Prezo en dat houdt onder meer in dat we doorligwonden nauwgezet opvolgen. Op regelmatige basis zijn er vergaderingen met onze CRA, de Coördinerende Raadgevende Arts waar we het aantal bewoners met doorligwonden bekijken. Er is dus een goede monitoring. Het gaat dan om bijvoorbeeld 3 op de 170 bewoners, uitzonderlijke situaties maakten we nog niet mee. Onze belangrijkste drijfveer is de bewoners comfortabele leefomstandigheden te bieden. Preventie van letsels maakt daar deel van uit.”

Druk verminderen

De ernst van de doorligwonden varieert, maar het gaat slechts uitzonderlijk over heel ernstige letsels. “Dat zien we bijvoorbeeld bij palliatieve bewoners. Ze zijn bedlegerig en eten minder goed. Soms maken ze ook koorts, wat een risicofactor is omdat de huid dan opwarmt.”

In Leiehome letten medewerkers die instaan voor de dagelijkse verzorging op de gevoelige punten voor doorligwonden. Ze controleren de wegdrukbaar en niet wegdrukbaar roodheid. “Roodheid is vaak het beginteken. Stuit en hielen zijn de meest gevoelige zones. Je kan met de vinger of een glaasje nagaan of de huid bij druk rood blijft of wit wordt. Vanaf we vaststellen dat het gaat om niet-wegdrukbaar roodheid,

gebruiken we matrassen met een alternerend druksysteem. We zorgen er ook voor dat de bewoner verschillende houdingen aanneemt, wat heel belangrijk is. Het streefdoel is om zoveel mogelijk de druk op gevoelige plaatsen te verminderen.”

Team

Leiehome heeft een werkgroep ‘preventie drukletsels’ waaraan ook kinesitherapeuten en ergotherapeuten deelnemen. “Zij kunnen specifieke oefeningen geven en kijken naar het zit- en ligcomfort. Soms geven ze aan dat extra kussens nodig zijn. We gebruiken soms ligortheses die zinvol zijn voor bewoners die bijvoorbeeld halfzijdig verlamd zijn en schuin liggen. Ze zorgen voor een beter ligcomfort. Een ligorthese is een op maat gemaakt hulpmiddel om een gecorrigeerde of comfortabele houding te geven aan de bewoner. De persoon ligt in een uitsparing die de lijnen van zijn lichaam volgt. Het komt er bij doorligwonden steeds op aan om de druk over een zo groot mogelijke oppervlakte te verdelen. Zo is er de semi-Fowlerhouding. In deze houding wordt het hele lichaam goed ondersteund en blijft men goed rechttzitten. Met de bedbediening wordt een knieknik gemaakt, zodat de bewoner niet meer naar beneden glijdt. Als bewoners rechtop zitten om te eten, raden we aan om daarna terug in de semi-Fowlerhouding te liggen zodat ze niet te lang rechtop zitten en om de druk meer en beter te verdelen.

Voor de hielen, een gevoelige zone, worden afgeplatte kussens gebruikt zodat de hielen kunnen zweven.” Soms geven bewoners zelf aan dat ze pijn of irritatie voelen. Dat is een signaal om extra waakzaam te zijn. “Er zijn ook

bewoners die het niet meer kunnen voelen omdat ze met verlamdheid kampen of in een semi-comateuze situatie verkeren. Zij kunnen het niet meer aangeven.”

Genezingsproces

Het gebeurt slechts heel zelden dat de doorligwonden zo ernstig zijn dat een ziekenhuisopname nodig is. Eventueel is er ondersteuning van de huisarts of van Anne Verbeken omwille van haar jarenlange expertise. Leiehome stelde een protocol op dat aangeeft wat er bij bepaalde situaties moet gebeuren. De medewerkers krijgen daaromtrent een opleiding. “We zorgen er ook voor dat ze alle behandelende producten goed kennen. We beperken ons tot twee firma’s zodat het heel duidelijk is waarvoor alle materialen dienen en ze adequaat worden ingezet. Als je werkt met teveel verschillende merken, kan dat voor verwarring zorgen en dat willen we vermijden.” Anne Verbeken wijst er op dat er bijkomende factoren zijn. Als een bewoner minder goed eet, is een aanvulling met eiwitten soms nodig. Het is immers zo dat er een groot verlies is aan eiwitten via wondvocht. “We merken echt wel dat dit voor een verbetering van de situatie zorgt.” Het is moeilijk om aan te geven hoe lang het duurt om doorligwonden te genezen, het is afhankelijk van de bewoner. Als die nog een goede conditie heeft, kan hij eerder vlug van het letsel herstellen. Het is moeilijker als ze ziek zijn of een infectie hebben opgelopen.

Informatie

Het uitwisselen van ervaringen is heel belangrijk. Leiehome doet daarvoor onder meer een beroep op de firma’s die producten leveren. Er is de koepel WCS die zich toelegt op wondzorg en waar kennis wordt gedeeld. Aan UZ Gent is er Eduwond waar wetenschappelijke inzichten naar de praktijk doorstromen. Er zijn geregeld congressen waar ook ruimte is om vragen te stellen. ■

